

Pavel Čtvrtník, Každodenní život na statku Přečín v letech 1900-1938. Diplomová práce PF JU, České Budějovice 2011, 147 s.

Posudek oponenta:

Pavel Čtvrtník se rozhodl ve své diplomové práci sledovat každodennost jednoho ze schwarzenberských statků (panství), jež ovšem prošel v daném časovém období různými změnami – od zakupování nových pozemků až po přechod do vlastnictví státu.

Práce s velkostatkovými archivy pro 19. i 20. století je velmi obtížná, proto je třeba zdůraznit, že se s ní diplomant vyrovnal se ctí, vedle toho však využil i další fondy a koneckonců i metodu orálních dějin v rozhovoru s pamětnicí, jež ještě zažila – jako lesní dělnice – knížecí hajné. Diplomová práce je také bezpečně zakotvena v literatuře k hospodářským a sociálním dějinám, případně k otázkám každodennosti na jihočeském venkově.

Společně s autorem můžeme sledovat geografické vymezení statku a lesního revíru Přečín, včetně horopisného vymezení, vod, církevní správy a místní samosprávy; to vše v souvislosti s okolním územím. Sledujeme i otázku populačního vývoje, zemědělství a průmyslu na jihu Čech, s důrazem na mikroregion.

Jádro práce představují pak kapitoly věnované konkrétně lesnímu hospodářství na statku Přečín a životu lidí v něm, včetně světáků odcházejících v létě za prací jinde (práce v lese, při těžbě a zpracování dřeva, mohla probíhat převážně v zimě). Hospodářství dané oblasti výrazně ovlivňují i události velkých dějin – první světová válka, ale i pozemková reforma a možná především velká hospodářská krize třicátých let, kdy roste bída místních – i jindy většinou nebohatých – obyvatel.

Diplomant s pochopením přibližuje hmotné zázemí venkovských usedlostí, strach z přírodních katastrof, které ovšem někdy mohou dodat práci (polomy v lese), ale vyzná se i ve velké politice agrární strany – Rudolf Beran – usilující o Javorník jako rekreační zázemí pro ústřední orgány státu a pro růst turistického ruchu, který vlastně je podstatný pro Šumavu a její podhůří dodnes.

Po jazykové stránce je práce napsaná čtivým stylem bez výraznějších překlepů, snad na s. 17 by autor měl dovysvětlit, jak se vztahuje průměrná výška 630 m k celkové nadmořské výšce 660-1065 m (nejde-li o překlep) a ke s. 11-12 mám dotaz, jak chápe termín spádová obec.

Diplomovou práci – doplněnou i o zajímavé přílohy – rád **doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm výborně.**

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

České Budějovice 14. ledna 2011